Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

Stalna konferencija gradova i opština

Savez gradova i opština Srbije

PRAVNE NOVOSTI

Bilten SKGO za propise od značaja za lokalnu samoupravu

God. II, br. 5 — Beograd, 31. maj 2019. godine

ZAKON O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI
- PERPSPEKTIVA ZA LOKALNU SAMOUPRAVU -

NOVO

- ✓ Prelazak osnivačkih prava kod domova zdravlja na viši nivo vlasti - Autonomnu pokrajinu i Republiku.
- ✓ Osnivanje zdravstvenih ustanova u javnoj svojini.
- ✓ Uveden je Registar zdravstvenih ustanova i jedinstvena evidencija subjekata u zdravstvu.
- ✓ Pooštreni uslovi za imenovanje direktora zdravstvene ustanove.

OBAVEZE ZA JLS

PRELAZAK OSNIVAČKIH PRAVA KOD ZDRAVSTVENIH USTANOVA PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE NA VIŠI NIVO VLASTI

Jedna od najvažnijih novina je da se ovim zakonom uvodi racionalnija organizacija zdravstvenih ustanova u javnoj svojini i preuzimanje osnivačkih prava nad zdravstvenim ustanovama u javnoj svojini od strane Republike, odnosno Autonomne pokrajine, osim apotekarske ustanove, koju osniva jedinica lokalne samouprave, u skladu sa ovim zakonom i Planom mreže.

S tim u vezi, Zakonom je propisano da preizimanje osnivačkih prava nad zdravstvenim ustanovama koje je vršila JLS, preuzima Republika, na osnovu odluke nadležnog organa JLS. Dakle, osnivačka prava kod domova zdravlja prelazi na Republiku odnosno Autonomnu pokrajinu, s tim da dugovanja ostaju JLS. Takođe, sprovešće se fuzionisanje tj. spajanje domova zdravlja sa nekim od budućih zdravstvenih centara (npr. opšta bolnica). Rok za fuzionisanje je 24 meseca.

JLS dužna je da u roku od 45 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, sprovede postupak kontrole nad radom i poslovanjem zdravstvene ustanove, čiji je osnivač na dan stupanja na snagu ovog zakona, i utvrdi da li je kod zdravstvene ustanove nastupila trajnija nesposobnost plaćanja, odnosno preteća nesposobnost plaćanja, odnosno prezaduženost pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje stečaj, kao i da o utvrđenim činjenicama podnese izveštaj Ministarstvu zdravlja, odnosno nadležnom organu autonomne pokrajine, u roku od pet radnih dana od dana sačinjavanja tog izveštaja.

Ukoliko se utvrdi da je kod zdravstvene ustanove u javnoj svojini u postupku kontrole nastupila trajnija nesposobnost plaćanja, odnosno preteća nesposobnost plaćanja, odnosno prezaduženost pod uslovima

propisanim zakonom kojim se uređuje stečaj, JLS koja vrši osnivačka prava nad zdravstvenom ustanovom dužna je da kao solidarni dužnik u svom budžetu obezbedi sredstva za izvršavanje obaveza zdravstvene ustanove prema poveriocima koje su preuzete i koje nisu plaćene do dana stupanja na snagu ovog zakona, odnosno do dana preuzimanja osnivačkih prava nad zdravstvenom ustanovom od strane Republike Srbije, odnosno autonomne pokrajine, i da započne sa plaćanjem obaveza prema poveriocima u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a ukoliko se plaćanje vrši u više mesečnih rata, da plaćanje prema poveriocima u celini izvrši najkasnije do 31. decembra 2021. godine.

Za sve obaveze koje zdravstvena ustanova preuzme od dana stupanja na snagu ovog zakona do dana prenošenja osnivačkih prava na Republiku Srbiju, odnosno autonomnu pokrajinu, solidarno odgovara JLS koja vrši osnivačka prava na dan stupanja na snagu ovog zakona.

Zdravstvena ustanova kod koje je nastupila trajnija nesposobnost plaćanja, odnosno preteća nesposobnost plaćanja, odnosno prezaduženost pod uslovima propisanim zakonom kojim se uređuje stečaj, ne može preuzimati nove obaveze od dobavljača, do momenta dok se ne obezbedi izvršavanje ranije preuzetih i dospelih obaveza, na način kako je to uređeno ovim članom.

JLS dužna je da obezbedi sredstva za vršenje osnivačkih prava nad zdravstvenim ustanovama čiji je bila osnivač do preuzimanja osnivačkih prava, radi izvršavanja obaveza zdravstvenih ustanova po izvršnim sudskim odlukama, za obaveze koje se ne finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja ili na drugi način u skladu sa zakonom, a koje su nastale u periodu vršenja osnivačkih prava od strane JLS.

JLS dužna je da obezbedi sredstva i za izvršavanje obaveza prema poveriocima zdravstvenih ustanova čiji je bila osnivač do preuzimanja osnivačkih prava, koje su nastale u periodu vršenja osnivačkih prava od strane JLS, a koje zdravstvena ustanova ne može u celini ispuniti iz svojih sredstava, u skladu sa ovim zakonom.

DUŠTVENA BRIGA ZA ZDRAVLJE NA NIVOU JLS

Zakonom se uređuje društvena briga za zdravlje na nivou JLS, koja obuhvata mere za obezbeđivanje i sprovođenje zdravstvene zaštite od interesa za građane na teritoriji jedinice lokalne samouprave.

JLS obezbeđuje rad mrtvozorske službe na svojoj teritoriji.

JLS obezbeđuje sredstva za vršenje osnivačkih prava nad zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač u skladu sa zakonom i Planom mreže zdravstvenih ustanova, a koje obuhvata zakup poslovnog prostora i opreme, izgradnju, održavanje i opremanje zdravstvenih ustanova, odnosno investiciono ulaganje, investiciono održavanje prostorija, medicinske, nemedicinske opreme, prevoznih sredstava i opreme u oblasti integrisanog zdravstvenog informacionog sistema, kao i druge obaveze određene zakonom i aktom o osnivanju.

JLS može da obezbedi za zdravstvene ustanove u javnoj svojini na svojoj teritoriji i sredstva za izvršavanje obaveza po izvršnim sudskim odlukama, koje se ne finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja ili na drugi način u skladu sa zakonom.

JLS može doneti posebne programe zdravstvene zaštite za pojedine kategorije stanovništva, odnosno vrste bolesti koje su specifične za jedinicu lokalne samouprave, a za koje nije donet poseban program zdravstvene zaštite na republičkom nivou, u skladu sa svojim mogućnostima, i utvrditi cene tih pojedinačnih usluga, odnosno programa.

JLS obezbeđuje sredstva za ostvarivanje društvene brige za zdravlje u budžetu jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom.

OBLIK, VRSTE, USLOVI ZA OSNIVANJE I PRESTANAK RADA ZDRAVSTVENIH USTANOVA

Zakonom je propisano da zdravstvenu ustanovu može osnovati Republika, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, pravno ili fizičko lice pod uslovima propisanim zakonom. Zdravstvena ustanova može se osnovati u javnoj ili privatnoj svojini, kao: dom zdravlja, zdravstvena ustanova poliklinika, apotekarska ustanova, bolnica (opšta i specijalna), zdravstveni centar, zavod, zavod za javno zdravlje, klinika, institut, kliničko-bolnički centar,

univerzitetski klinički centar i vojna zdravstvena ustanova ili sanitetska jedinica i ustanova u Vojsci Srbije, u skladu sa posebnim zakonom. Uvode se zdravstveni centri (dom zdravlja i opšta bolnica).

Sve zdravstvene ustanove u javnoj svojini osniva Republika Srbija, osim apotekarskih ustanova koje osniva JLS, u skladu sa zakonom i Planom mreže zdravstvenih ustanova. Plan mreže donosi Vlada, a za teritoriju autonomne pokrajine, utvrđuje se na predlog autonomne pokrajine. Vlada je u obavezi da donese Plan mreže u roku od 9 meseci od dana stupanja na snagu zakona, dok će ministar doneti propise za sprovođenje ovog zakona doneti u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisano je da se zdravstvena ustanova može se osnovati i u skladu sa propisima kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo.

Propisano je da osnivač donosi osnivački akt zdravstvene ustanove i šta isti sadrži. Uvedeno je novo zakonsko rešenje da se potpisi osnivača na osnivačkom aktu zdravstvene ustanove u privatnoj svojini, overavaju u skladu sa zakonom. Akt o osnivanju zdravstene ustanove se registruje i objavljuje na internet stranici Agencije za privredne registre.

O ukidanju, spajanju i podeli zdravstvenih ustanova u javnoj svojini odlučuje osnivač, u skladu sa Planom mreže.

REGISTAR ZDRAVSTVENIH USTANOVA I JEDINSTVENA EVIDENCIJA SUBJEKATA U ZDRAVSTVU

Propisano je da registar zdravstvenih ustanova, kao povereni posao, i Jedinstvenu evidenciju subjekata u zdravstvu vodi Agencija za privredne registre. U Registar zdravstvenih ustanova se upisuju zdravstvene ustanove u javnoj i privatnoj svojini, u skladu sa zakonom. Registar zdravstvenih ustanova je elektronska, centralna, javna baza u koju se upisuju podaci i dokumenta, promena i brisanje podataka i dokumenata, u skladu sa ovim zakonom, propisima donetim za sprovođenje ovog zakona i zakonom kojim se uređuje postupak registracije u APR. Jedinstvenu evidenciju čine objedinjeni podaci o zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi na teritoriji Republike Srbije. Propisano je da bližu sadržinu Registra zdravstvenih ustanova i dokumentaciju potrebnu za registraciju, propisuje ministar i ovaj podzakonski akt ministar će doneti u roku od 6 meseci od dana stupanja na snagu zakona.

Registar zdravstvenih ustanova i Jedinstvena evidencija uspostaviće se u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

ZDRAVSTVENE USTANOVE KOJE OBAVLJAJU ZDRAVSTVENU DELATNOST NA PRIMARNOM NIVOU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Zakonom je propisano da dom zdravlja kao zdravstvena ustanova koja obavlja zdravstvenu delatnost na primarnom nivou zdravstvene zaštite, i ovu ustanovu u javnoj svojini osniva Republika Srbija, a na teritoriji autonomne pokrajine – autonomna pokrajina, na osnovu Plana mreže.

S druge strane, prema Zakonu, na primarnom nivou zdravstvene zaštite su i apotekarske ustanove koje obavljaju apotekarsku delatnost i koju u javnoj svojini osniva jedinica lokalne samouprave, u skladu sa Planom mreže.

Na primarnom nivou zdravstvene zaštite uvode se tri nove vrste Zavoda: Zavod za laboratorijsku dijagnostiku, Zavod za radiološku dijagnostiku i Zavod za palijativno zbrinjavanje.

ORGANI ZDRAVSTVENE USTANOVE U JAVNOJ SVOJINI

Uveden je niz izmena koje su u skladu sa preporukama u vezi primene antikoruptivnih mera. Propisano je, između ostalog, da je za stručno medicinski rad zdravstvene ustanove, ako direktor nema visoku školsku spremu zdravstvene struke, odgovoran zamenik. Ovim zakonskim rešenjem nameće se potreba svim zdravstvenim ustanovama da imaju zamenika ukoliko je direktor nemedicinske struke. Uslovi za imenovanje zamenika direktora su isti kao i za direktora.

Direktor zdravstvene ustanove imenuje se na osnovu javnog konkursa, koji raspisuje upravni odbor zdravstvene ustanove. Akt o imenovanju direktora zdravstvene ustanove čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, u glasilu

jedinice lokalne samouprave. Direktor zdravstvene ustanove imenuje se na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan.

S druge strane, saglasno zakonu, direktora, zamenika direktora, predsednika i članove upravnog odbora i predsednika i članove nadzornog odbora zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika imenuje i razrešava ministar, izuzev zdravstvenih ustanova na tercijarnom nivou zdravstvene zaštite čiji je osnivač Republika Srbija, koje imenuje i razrešava Vlada.

STATUT ZDRAVSTVENE USTANOVE

Na statut zdravstvene ustanove u javnoj svojini, čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, koji donosi upravni odbor, saglasnost daje osnivač.

Na odredbe statuta zdravstvene ustanove čiji je osnivač JLS, u delu kojim se uređuje oblast zdravstvene zaštite, odnosno specijalnosti iz kojih ona obavlja zdravstvenu delatnost, unutrašnja organizacija i kriterijumi za imenovanje i razrešenje direktora, odnosno zamenika direktora, prethodno se pribavlja mišljenje Ministarstva.

Zakonom je detaljnije i preciznije uređena apotekarska delatnost u Republici Srbiji, opšti uslovi i način obavljanja apotekarske delatnosti, nadzor nad sprovođenjem zakona, kao i druga pitanja od značaja za apotekarsku delatnost.

USKLAĐIVANJE

Zdravstvene ustanove uskladiće svoje opšte akte, organizaciju i rad sa odredbama ovog zakona u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, a za zdravstvene ustanove iz Plana mreže kojima se menja osnivač u skladu sa ovim zakonom, u roku od šest meseci od kada Vlada donese Plan mreže.

VAŽENJE I PRIMENA

Narodna skupština Republike Srbije je 3. aprila 2019. usvojila **Zakon o zdravstvenoj zaštiti** čime je posle više od deset godina uređena i usklađena oblast zdravstva. Usvajanjem novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti stvoren je pravni okvir za uređuje sistem zdravstvene zaštite u Republici Srbiji, njegova organizacija, društvena briga za zdravlje stanovništva, opšti interes u zdravstvenoj zaštiti, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za orgaanizaciju i sprovođenje zdravstvene zaštite. **Zakon je stupio na snagu 11. aprila 2019. godine**.

Urednik biltena Pravne novosti: Maja Stojanović Kerić, šef Odeljenja za pravni sistem lokalne samouprave
Kontakt: mailto:maja.stojanovic@skgo.org i 011/735-79-35

Možete nas pratiti i preko: